

Referat fra dommersamling 11. juni 2017 i Sandefjord (Sandefjord Scandic Park Hotell)

Frammøtte: ca 65 dommere fra sør-øst og vestlandet, og også dommere fra nord.
Nyvalgt leder i FKF Hans Einar Enoksen ønsket oss velkommen og ga ordet til medlem i lavlandskomiteen, Rune Frankmoen.

Rune tok oss gjennom tema «Hvor står vi i dag»

Litt historikk:

Det har tidligere blitt arrangert dommerkonferanse spesielt rettet mot lavlandsprøvene, - høsten 2011 (arr FKF DU) og en samling for de klubbene som arrangerer lavlandsprøver i 2013 (arr FKF). Referatet fra dommerkonferanse i 2011 ligger som vedlegg til dette referatet. Under samlingen for lavlandsklubbene i 2013 ble bl.a følgende diskutert.

- Aktuelt lovverk for utsetting av fugl.
- Krav til terreng.
- Utfordringen med å skaffe dommere.
- Krav til NM arrangør.

Krav til terreng :

Lavlandsprøvene går på forskjellige typer terreng der spesielle utfordringer er bebyggelse, gjerder (piggråd og strøm), veier, husdyr og bruk av arealet (typisk; innhøsting, pløying, høstsåing osv) Samlingen i 2013 kom fram til at terreng med mye gjerder, bløte partier, mye bebyggelse og små kuperede områder bør unngås. Moderat ombruk er akseptabelt fordi fuglen sjelden forlater terrenget. Det er viktig at terrenger som blir benyttet av vinnerklassene gir deltakerne mest mulig like forhold. Det vil være bestander av både rapphøns og fasaner som krever at kanter, grøfter, øyer i terrenget, randsoner og stubb må avses. Det er meget viktig med kjentmenn eller at dommerne er godt kjent i prøveområdet. Det må sørges for at terrenget gås riktig og det må være vakthold langs trafikkerte veier.

Krav til dommere: Det er visse forskjeller på dømming på lavland i forhold til høyfjell. Det er ønskelig at de som dømmer lavlandsprøver har god erfaring fra dette gjennom dømming, deltakelse eller jakt. Uerfarne dommere settes sammen med erfarne. Pr i dag er det ca 50 dommere med flere enn 10 dommerdøgn på lavland de siste 5 årene.

Fra dommerkonferansen i 2011:

Søksmønster på lavland:

Hunden skal reviere anvist terreng slik at alle biotoptyper i det anviste terrenget avsesøkes. Hunder som tar bare stubb eller bare kanter skal ha søksmessig minus i bedømmelsen. I størst mulig grad bør en føre partiet slik at man går mest mulig i motvind / sidevind.

Kjentmannens posisjon i gjennom dagen.

Dommeren skal lede partiet gjennom dagen, men kan benytte kjentmannens kunnskaper når vedkommende finner det nødvendig. Kjentmannen skal informere om områder som ikke er åpne for jaktprøven, praktiske veivalg, kunnskap om hindringer som veger og bekker med mer.

Fuglearbeid og de forskjellige artenes særegenheter.

Forutsatt at situasjonen er jaktbar og at hunden har kontakt med fuglen godtas at hunden ikke er helt presis i retning og lengde.

Dommer ser ikke hunden når fugl letter i området hvor hunden befinner seg.

Fugl letter i anvist terreng og det betraktes som en sjanse på fugl

Hund har stand, fugl ses på bakken og hunden kan ikke presentere fuglen.

Et betydelig minus som gjør at hunden ikke holder klassenivå i VK hvis det ikke foreligger spesielle årsaker til hundens oppførsel, for eksempel at fuglen springer inn i tornekraut eller på annen måte blir utilgjengelig.

Moment fra etterfølgende diskusjon:

Det vil enkelte ganger være slik at en hund tar kant mens makker revierer stubb. Ved fuglearbeid et stykke fram i terrenget er det viktig å beordre partiet til å holde seg i ro og når fuglearbeidet er gjennomført trekkes begge hundene tilbake slik at terrenget kan avsesøkes grundig (stubb, kanter, randsoner).

Terrenget skal avsesøkes slik at alle interessante og aktuelle biotoper gjennomses. Dvs kanter/grøfter, stubb, øyer og randsoner i tilfeldig rekkefølge. Hunder som ikke gjør dette dekker terrenget for dårlig og det må komme til uttrykk på tallkarakterer på kritikkskjemaet. I VK kan terrengdekningen på denne måten bli for dårlig dvs utslagsgrunn.

Deltakelse på lavland de siste årene

Starter ca	2016	2015	2014	2013	2012
Totalt	1825	1730	1561	1740	1769
AK	720	707	669	764	684
VK	558	386	354	411	411
Vk fin eller semi	176	204	177	170	227

Jan Telhaug og Bjørn Watle holdt et engasjert innlegg for å få fokus på hvordan vi bør avseke lavlandsbiotopene.

Selv om det under dommerkonferansen i 2011 ble poengtert at en bør prioritere å gå i mot/sidevind har dette ikke blitt lagt særlig vekt på. Rapphøns og fasaner lar seg vanskelig håndtere i medvind. Det ender i de fleste tilfelle i støkk. Det vil gi mer like forhold for hundene om vi kan angripe terrenget i mot/sidevind.

Mot/sidevind betyr at hundene ikke slår like langt fram i terrenget som i medvind og det er lettere å bedømme hundenes søkskvaliteter. En jaktlig korrekt reviering er lettere å bedømme i motvind og terrengdekningen blir bedre enn i medvind.

På kontinentet er det bare motvind som gjelder og vi bør etterstrebe det samme.

Mot/sidevind gir arrangørene endel utfordringer.

Enkelte deler av terrenget kan vanskelig brukes.

Det må skaffes/avtales flere parkeringsplasser

Det kan være aktuelt med transport av deltakere.

Grunneiere må informeres om at det kan bli en del belastning på visse områder der det vil bli transport-etapper for å komme gunstig i vinden.

Kjentmenn må spesielt instrueres og være med og legge opp dagens rute.

Det må være fokus på dette under dommermøter. (prøveleder og dommeransvarlig sitt ansvar)

- Presisere at mot/sidevind skal tilstrebnes i alle klasser.
- Gjennomgå dagen med kjentmenn/dommere.
- Planlegge alternative parkeringsplasser og vurdere transportetapper

Områder der det er vanskelig/umulig å få til mot/sidevindsøk bør unngås. Dette kan være områder som er nypløyd eller høstsådd. Likevel kan det være effektivt å få kantsonene på slike områder avsøkt da det ofte sitter fugl i disse biotopene. Utfordringen blir da å komme rett i forhold til vinden.

Det ble vist kart over terreng som blir mye brukt og alternative forslag til ruter/opplegg ble diskutert.

Flere hadde ordet under etterfølgende diskusjon:

Deltaker og kjentmann er ofte samme person. Enkelte ganger fører dette til diskusjon/missnøye i partiet. Dommere bør ha fokus på dette slik at det unngås. Bl a ved at diskusjon om terrengvalg foregår bare mellom dommere og kjentmann. Under høgstatusløp bør kjentmann *ikke* være deltaker. Mot/sidevindprinsippet må gjelde alle klasser, men spesielt vinnerklasse.

En samstemt forsamling ga tydelig uttrykk for at man bør tilstrebe at avprøvingen foregår i mot/sidevind på lavlandsprøver.!!

NB! OBLIGATORISK PÅ ALLE DOMMERMØTER LAVLAND

- Felles ansvar for prøveleder/dommeransvarlig å tilstrebe gjennomføring av motvind/sidevind i VK spesielt – bevisstgjøre dommerparene på dommermøte
- Avtale med kjentmann/dommer på hvert parti hvor man parkerer utfra vindretning
- Planlegge alternative parkeringsplasser/skyss om nødvendig

Etter lunch ble det oppfordret til å komme med alternative saker til diskusjon eller som informasjon.

- Prøvearrangører opplever at dommere setter krav til hva de skal dømme for å komme. Dette er uakseptabelt og i strid med etiske retningslinjer. Det setter dessuten prøveledelsen i vanskeligheter da det ofte er problem å skaffe nok dommere.
- Viktig å følge innstillingene fra sentral dommerkonferanse. Det gjøres best ved å forklare og begrunne tolkninger og praktiseringsregler overfor deltakerne.
- Det ble stilt spørsmål om hvordan vi som dommere kan søke å ha noen å diskutere vanskelige og ubehagelige avgjørelser/hendinger som ha oppstått under dommergjerningen. Lokalt dommerutvalg bør være en slik diskusjonspartner.

Dommersamlingen ble avsluttet kl 14.30 med henstilling til å gjenta denne om 2-3 år.